

Вижте подводните археологически проучвания на акваторията на община Бургас през 2021

Петък, 9 Юли 2021

През 2021 г. продължиха подводните археологически проучвания на акваторията на община Бургас, започнали през 2020 г. като съвместна програма на Регионален исторически музей – Бургас (РИМ-Бургас) и Център за подводна археология (ЦПА) към Министерството на културата. За втора година изследователската програма беше изцяло финансирана от Община Бургас, което направи възможно провеждането на две подводни археологически експедиции на ЦПА – недеструктивно комплексно проучване на залив Форос и археологически разкопки на находище на стъклени съдове в залив Ченгене скеле. И двете проучвания са с научен ръководител д-р Н. Прахов, директор на ЦПА.

Както и през 2020 г. проучването на стъкленото находище се увенча с успех. При водолазни издирвания и разкопки бяха открити десетки фрагменти от изящни стъклени съдове. Някои от тях са от типове, които не бяха открити при проучването на обекта през 2020 г. Въпреки че най-вероятно те са на морското дъно в резултат на корабкрушение в рифа, около който са откривани, към момента не са идентифицирани останки от потънал плавателен съд. Находката представлява комплект от стъклени съдове с разнообразни форми. Към момента проучващият екип не е намерил точни паралели от Средиземноморието и Черноморието. Работната хипотеза е, че те са венецианско производство от 16 или 17 век и са били пренасяни от търговски кораб за градските центрове по Западното и Северното Черноморие.

Освен колекцията на Регионален исторически музей – Бургас, открита при проучванията през 2020 и 2021 г., част от стъклената групова находка е притежание на Националния исторически музей (НИМ), където през 90-те години на 20 век водолаз от Бургас предава десетки съдове. През 2021 г. РИМ-Бургас, ЦПА и НИМ планират организирането на изложба, в която ще бъдат представени избрани експонати от стъклените съдове от фондовете на двата музея. Провеждането на изложбата и издаването на каталога към нея са подкрепени от Министерството на културата.

В залив Форос бе проведено комплексно археологическо проучване, включващо сканиране на морското дъно с поддънен профилограф и странично-сканиращ сонар и провеждането на водолазни издирвания. Профилографът даде информация за древните терени, когато заливът е бил крайбрежна долина. Сонарът регистрира няколко аномалии на морското дъно, които е вероятно да са археологически обекти – кораби или корабни товари. Водолазните издирвания, проведени при изключително ниска видимост, установиха че дъното на залива е покрито с тинести седименти, които крият намиращите се в залива археологически материали. От местни водолази бе получена информация, че в зоната на античната крепост на нос Форос след силни бури и морски течения, премахващи дънните седименти, са били откривани богати струпвания на керамика. Високият археологически потенциал на залив Форос дава основание на археологическия екип да планира бъдещи проучвания там.

През 2021 г. продължи археологическата експедиция на нос Чироза и в неговата акватория с ръководител проф. д-р Иван Христов от НИМ. Проучванията там са реализирани с подкрепата на РИМ-Бургас и финансирани от Община Бургас и дадоха много важна информация за миналото на района, както и нови експонати за фонда на Регионален исторически музей – Бургас.

Така през 2021 г. в акваторията на Община Бургас се проведеха 3 подводни археологически проучвания, организирани от РИМ – Бургас и извършени от екипи на НИМ-София и ЦПА – Созопол.

Към момента поради трудните условия за работа – много ниска видимост и сериозно количество водорасли, работата на водолазните екипи е временно прекратена. Планира се продължаването на тяхната работа през есенния сезон.

